

Staten og Den norske kirke – et tydelig skille

Høringsvar fra Os kirkelige fellestråd (Os i Østerdalen)

Vi har mottatt Kulturdepartementets høringsnotat *Staten og Den norske kirke – et tydelig skille*, og benytter gjerne anledningen til å fremme våre synpunkt på høringsnotatet.

- Til kapittel 3, *Den norske kirkes rettslige handleevne*:

Rådet er enig i at det er viktig å gå skrittvis fra med reformene, og gjennomføre disse på så bred politisk og kirkelig basis som mulig.

Vi ser det som avgjørende at soknet fortsatt skal være grunnenheten i Den norske kirke, og at soknene skal være selvstendige rettssubjekter som i dag. Dette innebærer blant annet at soknet er ansvarlig for egen økonomi. Samtidig vil vi påpeke at det er viktig at soknene må være uløselig knyttet til Den norske kirke (for eksempel ikke etablere egne liturgier utenom Den norske kirkes ordninger).

- Til kapittel 4, *Den norske kirke som arbeidsgiver*:

Det pekes på Kirkemøtet som det naturlige organ som skal organisere prestedtjenesten og bestemme hvordan arbeidsgivermyndigheten skal ivaretas overfor prestedtjenesten. Vi har ingen prinsipielle innvendinger mot dette, men er likevel opptatt av at soknene fortsatt bør ha medinnflytelse på tilsetting av prest, prost og biskop.

- Til kapittel 6, *Regler om klage*

Kirkelovens § 38 om saksbehandlingsregler har i dag bl.a. en bestemmelse om at vedtak etter offentlighetsloven som er truffet av menighetsrådet eller kirkelig fellestråd, kan påklages til bispedømmerådet. Vedtak etter offentlighetsloven som er truffet av bispedømmerådet, kan påklages til Kirkerådet. – Vi er enige i at disse bestemmelsene kan videreføres.

Slik Kirkeloven er utformet i dag, kan ikke Kirkerådets vedtak truffet etter offentlighetsloven påklages. Vi mener dette har vært en uheldig bestemmelse. Vi støtter derfor departementets forslag om at en egen klagenemnd skal være klageinstans her.

- Til kapittel 9, *Omlegging til rammetilskudd fra Staten til en fristilt kirke*

Den foreslåtte omlegging til rammetilskudd vil bli krevende. Høringsinstansen vil påpeke at det er viktig at staten og kirken i samarbeid kvalitetssikrer størrelsen på tilskuddet, slik at ikke områder i den kirkelige virksomhet blir «glemt».

Når det gjelder spørsmålet om Den norske kirke skal motta rammetilskuddet som én enhet som forvaltes av Kirkemøtet, eller om staten skal splitte opp rammetilskuddet til ulike hovedformål, vil vi gå inn for at staten splitter opp tilskuddet til de ulike hovedformål (dagens «statskirkelige» virksomheter; de kirkelige fellesråd og menighetsrådene; andre instanser). Dette vil etter vårt syn sikre en jevnere fordeling mellom disse virksomhetene innen Kirken.

Spørsmålet om «eierskapet» til Opplysningsvesenets Fond er uavklart, slik departementet påpeker. Uavhengig av dette vil vi bemerke at fondets inntekter fortsatt må brukes til kirkelige formål, til kirkens beste.

- Til kapittel 10, *Kirkemøtet som tilskuddsmottaker*

Målstyringen de siste årene for de statlige bevilgningene til Den norske kirke har på den ene siden gitt gode definisjoner av hva kirken skal være og gjøre. For eksempel skal «Den norske kirke være en landsdekkende, lokalt forankret kirke.» Den skal videre «formidle evangelisk-luthersk tro og tradisjon og tilby trosopplæring til alle døpte barn.»

Men på den annen side er dette vage mål for økonomisk tildeling, i alle fall på nasjonalt nivå. Også på lokalt nivå er dette vanskelig å tallfeste behovet for midler med en slik målstyring.

- Til kapittel 13, *Pensjonsordningen i en fristilt kirke*

Vi ser det som svært viktig at de kirkelig tilsatte ikke skal være i tvil om trygge pensjonsforhold ved en virksomhetsoverdragelse. Avtalene med Statens pensjonskasse og andre nåværende ordninger må videreføres så langt råd er. Dersom det velges andre pensjonsordninger, må disse ikke være mindre gunstige enn dagens ordninger.

- Til kapittel 14, *Myndigheten til å fastsette budsjett- og regnskapsordninger for menighetsrådene og fellesrådene*

Departementet ønsker å beholde denne myndigheten, noe vi ikke har noen innvendinger imot.

- Til kapittel 15, *Åpningsbalanse og egenkapital*

Spørsmålet om egenkapital ved fullt skille mellom Den norske kirke og staten må vurderes nøye. Egenkapitalbehovet må særlig ses i sammenheng med hensynet til risiko (bl.a. økte pensjonsforpliktelser) og omstillingsprosesser som blir nødvendige (for eksempel nye datasystem). I tillegg må egenkapitalen være stor nok for å møte eventuelle svingninger i statens årlige bevilgninger.

- Til kapittel 16, *Skatte- og avgiftsspørsmål*

Spørsmålet om kompensasjon for merverdiavgiften er et viktig punkt for deler av Den norske kirkes økonomi, særlig lokalt. Dersom denne kompensasjonen tas vekk, må dette inndeckes på annen måte i tilskudds form.